

PROOVIVÕTUUJUHEND. ROE

ROE (v.a. *Clostridioides difficile* külv ja kiirtest)

1. PROOVIMATERJALI VÕTMINE

Roojaproovi võtmiseks kogu väljaheide esmalt ühekordsesse anumasse (nt ühekordne taldrük), vaadates, et see ei puutuks kokku uriiniga.

Tõsta anumast vähemalt 5 ml või 1 g rooja vastavalt kas:

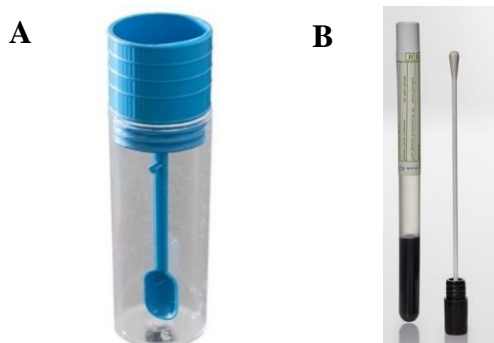
- 1) ühekordsesse (lusikaga) steriilsesse roojatopsi (joonis 1A)
- 2) tamponiga „Amies“ (söega) geeltransportsöötmega katsutisse (joonis 1B)

Sellisel kogutud proove saab kasutada nii molekulaaranalüüsi, rakukultuuri analüüside kui ka mikrobioloogilise külvi uuringute jaoks.

Molekulaaranalüüsi viiruste uuringuteks koguda proov 2-4 päeva jooksul pärast haigusnähtude ilmnemist. Bakterioloogilisteks uuringuteks koguda proov haiguse aktiivses faasis, soovitatavalt niipea kui võimalik pärast sümptomite tekkimist.

NB! Ägeda lõdva halvatus (AFP) proovide puhul koguda kaks roojaproovi 24 kuni 48 tunnise vahega 14 päeva jooksul pärast halvatussümptomite algust.

2. PROOVIVÕTUTARVIKUD

Joonis 1 Sobilikud proovivõtutarvikud. A – Steriilne roojatops. B – „Amies“ transpordisöötmega katsuti.

3. PROOVIMATERJALI SÄILITAMINE

Tabel 1 Proovimaterjali säilitamistingimused

Uuringu valdkond	Tarvik	Lubatud säilitamise aeg proovi võtmisest	Säilitamise temperatuur
Kliiniline mikrobioloogia (külv)	Steriilne roojatops	Kuni 24 tundi	(+5±3) °C
Kliiniline mikrobioloogia (<i>Vibrio</i> spp. külv)	Steriilne roojatops	2-3 tundi	(+5±3) °C
Kliiniline mikrobioloogia (külv)	Amies geel transportsööde	Eelistatult 24 tundi, lubatud 48 tundi	(+5±3) °C
Molekulaardiagnostika	Steriilne roojatops	Kuni 48 tundi; > 48 tundi kuni 1 kuu	(+5±3) °C; (-24±4) °C
Rakukultuur	Steriilne roojatops	Kuni 72 tundi > 72 tundi	(+5±3) °C < -70 °C

4. PROOVIMATERJALI TRANSPORDITINGIMUSED

Proovid tuleb laborisse transportida külmakohadega transpordikastis nii kiiresti kui võimalik, pidades kinni maksimaalsest säilitamise ajast proovivõtust alates.

NB! Kui laborisse saabub proov, mille puhul ei ole kinni peetud säilitamis- või transpordinõuetest, teavitatakse sellest tellijat ning tehakse vastavasisuline märge prooviga kaasas olevale saatelehele ning analüüsi vastusele. Vastuvõtu kriteeriumitele mittevastav proov võetakse töösse ainult kokkuleppel tellijaga erandjuhtudel. Labor ei võta endale vastutust säilitus- ja/või transporditingimustele mittevastanud proovide analüüside tulemuste õigsuse eest.

ROE - *Clostridioides difficile* külv ja kiirtest

1. PROOVIMATERJALI VÕTMINE

Clostridium difficile mikrobioloogiliseks uurimiseks kogutakse natiivne roojaproov (materjali kogus umbes 2-5 ml või 1 labidatäis) ühekordselt kasutatavasse labidaga kindlalt suletavasse steriilsesse topsi/konteinerisse (Joonis 2).

NB! Tahke konsistentsiga väljaheide ei sobi *C. difficile* uuringuks.

2. PROOVIVÕTUTARVIK

Joonis 2 Proovivõtutarvik *C. difficile* külviks ja kiirtestiks

3. PROOVIMATERJALI SÄILITAMINE

Tabel 2 Proovimaterjali säilitamistingimused *C. difficile* külviks või kiirtestiks

Uuringu valdkond	Tarvik	Lubatud säilitamise aeg proovi võtmisest	Säilitamise temperatuur
Kliiniline mikrobioloogia (külv)	Steriilne roojatops	Kuni 2 tundi	toatemperatuur
		Kuni 48 tundi	(+5±3) °C
		> 48 tundi	-20 °C või madalamal (< -70°C) temperatuuril*
Kliiniline mikrobioloogia (kiirtest toksiinide A/B määramiseks)	Steriilne roojatops	Eelistatult 24 tundi, lubatud 72 tundi	(+5±3) °C
		> 72 tundi	-20 °C või madalamal temperatuuril kuni 2 kuud

*Kui roe proovi ei ole *C. difficile* seireks võimalik koheselt saata võib proovi hoiustada -20 °C juures või madalamal.

4. TRANSPORDITINGIMUSED

Proovid tuleb laborisse transportida külmakehadega transpordikastis nii kiiresti kui võimalik, pidades kinni maksimaalsest säilitamise ajast proovivõtust alates.

NB! Kui laborisse saabub proov, mille puhul ei ole kinni peetud säilitamis- või transpordinõuetest, teavitatakse sellest tellijat ning tehakse vastavasisuline märge prooviga kaasas olevale saatelehele ning analüüsi vastusele. Vastuvõtu kriteeriumitele mittevastav proov võetakse töösse ainult kokkuleppel tellijaga erandjuhtudel. Labor ei võta endale vastutust säilitus- ja/või transporditingimustele mittevastanud proovide analüüside tulemuste õigsuse eest.

KASUTATUD KIRJANDUS/ALUSDOKUMENDID

1. Meetodi tööjuhendid
2. Clinical Microbiology Procedures Handbook. 2023. 5th Editor(s): Amy L. Leber, Carey-Ann D. Burnham.
3. ECDC. Laboratory procedures for diagnosis and typing of human *Clostridium difficile* infection
4. Carroll, Karen C., et al., editors. Manual of Clinical Microbiology. 13th ed., vol. 3, Virology
5. Polio laboratory manual, 4th edition, 2004, WHO